

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА
"КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА"
ГРАД КЪРДЖАЛИ

УТВЪРЖДАВАМ:

ТАНЯ ТЮРКЕДЖИЕВА
ДИРЕКТОР

ПРАВИЛНИК

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ
И ТРУД В
ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ЕЛЕКТРОТЕХНИКА И ЕЛЕКТРОНИКА
"КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА"
ГР.КЪРДЖАЛИ

Настоящия правилник за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд се издава в изпълнение на чл.5, ал.1 от Инструкцията на МОН от 5 юли 1996 г. за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета.

По смисъла в термина “безопасни условия на възпитание, обучение и труд” се включват и хигиенните условия и противопожарната охрана.

Раздел I. Общи условия:

Чл.1. С настоящия правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в ПГЕЕ”Капитан Петко Войвода” гр.Кърджали.

Чл.2. Настоящият правилник се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал от ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” гр.Кърджали, както и за лицата, които по различни поводи се намират в учебната сграда, учебните работилници, площадките и терените на територията на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” .

Чл.3. Настоящия правилник урежда правата и задълженията на всички участници в учебно-възпитателния процес и трудовата дейност в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” гр.Кърджали, по отношение на осигуряването на безопасни условия на обучение, възпитание и труд.

Раздел II. Общи изисквания за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд:

Чл.4. Правилникът определя основните изисквания, които трябва да се осигуряват и спазват при провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност, за да се предотвратят евентуални трудови злополуки и заболявания на децата и учениците в процеса на теоретичното обучение, учебната и производствената практика, при извънучилищни дейности, при организирано предвижване на ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в транспортни средства и др.

Чл.5. (1) Правилникът е задължителен за всички участници в учебно възпитателния процес и/или в трудовата дейност и урежда техните права, задължения и отговорности по осигуряване, контролиране и изпълнение на безопасните условия на възпитание, обучение и труд.

(2) Освен изискванията на този правилник трябва да се спазват и установените в Република България единни, отраслови и ведомствени правила, норми и изисквания за безопасни условия на работа, съответстващи на дейността.

Чл.6. Отговорност за изпълнението на правилника носят ръководството на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” гр.Кърджали, и съответните длъжностни лица. Виновните се привличат по към административна и съдебна отговорност, съгласно действащите закони и разпоредби.

Чл.7. При сключване на договори с други организации за провеждане на производствена практика или друг вид дейност, да се предвиждат мерки за осигуряване на безопасни условия на обучение и труд.

Чл.8. Правилникът се утвърждава от директора на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” в началото на учебната година.

Чл.9. Правилникът се актуализира преди въвеждане на нови машини, съоръжения и технологии, материали и вещества, при разкриване на нови работни места и дейности, при изменение на правилата, нормативите и изискванията.

Чл.10. Забранява се изпълнението на заповеди, нареждания и др. които противоречат на този правилник.

Раздел III. Условия за безопасно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност.

1.Общи положения:

Чл.11. Преди постъпване в училище, учениците, работниците и служителите да преминат на задължителен медицински преглед, за да се установи, че са здрави и могат да извършват съответните видове труд, без това да наврежда на здравето им.

Чл.12. Не се допуска провеждане на учебни занятия, учебна и производствена практика, извън училищна дейност и др. с ученици до 18 години при условия и работи вредни за тяхното здраве и забранени с нормативни документи за лица до 18 г. възраст.

Чл.13. По изключение в случаите посочени в чл.12 се допуска провеждането на учебната и производствена практика на учениците, които се готвят за специалности в такива производства, само по програма, утвърдена от МОН и МЗ.

Чл.14. Разкриването на нови работни места, работилници и кабинети, както и пускането в експлоатация на нови машини и съоръжения, да се извършва след предварително разрешение от съответните органи.

Чл.15. Забранено е увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките, което води до преумора, намаляване на вниманието и увеличаване опасността от злополуки.

Чл.16. Обучението се провежда в учебни стаи, кабинети, лаборатории, работилници, отговарящи на санитарно-хигиенните изисквания, при пълно обезопасяване на машините, съоръженията и работните места.

Чл.18. Не се допускат ученици по време на учебно занятие в кабинети, лаборатории, в работилници и производствено обучение до самостоятелна работа, без наблюдението на учител.

Чл.19. Всички учебно-технически средства да се използват съобразно изискванията за безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана(БХТ и ППО).

Чл.20. Всички стълбища вътре в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” да имат здрави перила или друго подходящо обезопасяване при необходимост.

Чл.21. През зимните дни да се извършва редовно почистване от сняг и лед на външните стълбища, двора и улицата пред ПГЕЕ.

Чл.22. В работните помещения и сградите се осигуряват пътища и изходи за евакуация при аварийни ситуации, пожари, бедствия и др. съобразени с броя на учениците и другите работещи.

Чл.23. Аварийните пътища и изходи се сигнализират с установените знаци и сигнали, като при необходимост се осигурява и аварийно осветление.

2. Изисквания към машините, съоръженията, дейностите и работните места за безопасна работа.

Чл.24. Всички машини, съоръжения и работни места да бъдат обезопасени срещу опасности като:

- механично въздействие (увреждане) – **механично обезопасени;**
- въздействие (поражение) от електрически ток – **електрообезопасени;**
- възможност за предизвикване на пожар и взрив – **пожаро и**

взривообезопасени;

- въздействие на ниска или висока повърхностна температура;
- отделяне на вредни вещества (газове, пари, аерозоли) и влага във въздуха на работната зона;
- нарушение на микроклимата;
- въздействие на шум и вибрации.

3. Изисквания при извършване на ремонтни работи

Чл.25. При извършване на ремонтни работи свързани с риск за работещите, се осъществяват организационни и технически мероприятия за безопасност:

- спиране на работното оборудване;
- изключване на електрозахранването;
- преустановяване на технологичното захранване с материали, суровини, елементи и др.;
- реализиране на мерки против повторно включване;
- поставяне на знаци, табели и ограждения;
- проверка за отсъствие вредности и за обезопасяване на работното място;
- други мерки в зависимост от опасностите на работното място.

Раздел IV. Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебно производствената дейност на учениците.

Чл.26. (1) Спазването на единните правила и изисквания за осигуряване на здравословни условия на труд са задължителни.

(2) Правилата и изискванията за осигуряване на здравословни условия на труд да се включат в инструкциите за безопасна работа на конкретните работни места и дейности, като се обявяват по подходящ начин.

Чл.27. Територията на училището да бъде благоустроена и максимално озеленена с подходяща по вид растителност и да се поддържа чиста.

Чл.28. Ежегодно да се установяват данните за безопасните и здравословни условия на труд в професионалната гимназия.

Раздел V. Учебно производствена среда и учебно производствен процес. Санитарно битово осигуряване.

А. Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

Чл.29. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в стаите за занимание, обучение, кабинетите, лабораториите, помещенията за учебна практика, да отговарят на БДС 14776-87 и Наредба № РД-07-3 от 18 юли 2014 г. за минималните изисквания за микроклимата на работните места.

Чл.30. В помещенията с продължително престояване на ученици, учители или друг обслужващ персонал, отоплението и вентилацията да осигуряват микроклимат от началото и през цялото учебно работно време в съответствие със санитарните норми.

Чл.31. В междучасията и през почивките трябва да се осигурява няколко-кратна обмяна на въздуха в учебните помещения.

Б. Естествено и изкуствено осветление.

Чл.32. Естественото и изкуствено осветление в стаите за занимания, учебните помещения, кабинети, лаборатории, помещенията за учебна практика и др. се устройва и поддържа така, че да отговаря на изискванията на БДС 1786-84 или по специфичните нормативни документи.

Чл.33.(1) Във всички помещения на училището да се вземат мерки за максимално използване на естественото осветление.

(2) Забранено е поставянето на прозорците на цветя, тъй като пречат на притока на светлината.

(3) Когато по обективни причини през светлата част на денонощието не може да се осигури изискваното естествено осветление, се прилагат изискванията за смесено осветление.

Чл.34. За защита от силно слънчево греене през летния сезон се монтират защитни устройства (щори).

Чл.35. За всички помещения и работни места, където няма естествено осветление, да се осигурява изкуствено осветление.

Чл.36. При повреди светлинните източници се заменят незабавно с такива от същия тип.

Чл.37. За контрол върху показателите на изкуственото осветление се извършват периодични измервания.

Чл.38. (1) В кабинетите и лабораториите по химия, физика и др. е наложително наличието на резервно осветление.

(2) Аварийно осветление да се осигурява, когато внезапното изключване на работното осветление може да доведе до:

- възникване на пожар, взрив или отравяне на хора;
- продължително нарушаване на технологичния процес;
- нарушаване на работата в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”;
- опасност от травматизъм на местата с голяма струпване на хора.

Чл.39. Захранването на осветителната мрежа и захранването на електро - задвижването на машините, апаратите, съоръженията и др. трябва да бъдат независимо едно от друго.

В. Шум и вибрации.

Чл.40. При обучение на ученици до 15-годишна възраст не се допуска пребиваването им в места, където звуковото ниво на шума превишава 70 дБ “А”.

Чл.41. Допустимата продължителност на пребиваването на ученици над 15-годишна възраст за една смяна в условията на шумово въздействие с ниво над 70 дБ да бъде съобразено с нормите.

Чл.42. Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.

Чл.43. Използване на индивидуални средства за защита от шума (вътрешни или външни антифони) се разрешава за ученици над 16-годишна възраст на работни места с нива на шума над 70 дБ "А", но не по-вече от 85 дБ "А".

Чл.44. Не се допуска учебно-производствена и трудова дейност на ученици при нива на шума над 85 дБ"А".

Чл.45. Допустимите стойности на вибрациите на работните места се определят в зависимост от характера и направлението на действието им, възрастта и пола на учениците, съгласно приложената таблица към Наредба № 6 от 24 юли 2006 г. за условията и реда за даване на разрешения за работа на лица, ненавършили 18 години, издадена от Комитета по труда и социалното дело.

Г. Вредни вещества.

Чл.46. Не се допускат във всички форми на трудова дейност, младежи и девойки до 18-годишна възраст да работят или престояват при наличието на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации.

Д. Физическо натоварване

Чл.47. Определянето на учениците за производствено обучение да се извършва след обстоен предварителен медицински преглед и лекарско заключение.

Чл.48. Не се допуска провеждането на учебна и производствена практика с учениците, извън предвиденото време в учебната програма – неучебни празнични и почивни дни.

Чл.49. Времето за производствено обучение да бъде в редовна (дневна) смяна и да започва не по-рано от 7 часа. Общата продължителност на трудовата дейност (работна смяна) и производственото обучение за учениците на възраст от 16 до 18 г. не може да превишава 6 часа.

Чл.50. За учениците до 15 год.възраст не се разрешава работа, свързана с повдигане и пренасяне на тежести.

Чл.51. При провеждане на производствено обучение с ученици се допуска да се работи в стоящо положение при студено обработване на метали, монтаж на леки машини,

механична обработка на дървен материал и други подобни с повдигане и пренасяне на тежести само като спомагателни операции във връзка с подготвителната дейност и готовата лично обработена продукция при спазване на допустимите норми.

Ж. Санитарно битово осигуряване. Водоснабдяване и канализация.

Чл.52. В ПГЕЕ"Капитан Петко войвода" се осигуряват помещения за санитарно битово обслужване (умивални, тоалетни и др.) по състав, оборудване, устройство, разположение и поддържане в съответствие на санитарно хигиенните норми, съобразени с възрастта на учениците.

Чл.53.(1) В битовите помещения да се осигурява въздухообмен и температура на въздуха, естествено и изкуствено осветление според нормативните изисквания.

(2) Територията на ПГЕЕ"Капитан Петко войвода",помещенията и работните места да се поддържат чисти.

Чл.54. ПГЕЕ"Капитан Петко войвода"се осигурява с водоснабдителна и канализационна мрежа за питейно-битови и санитарни нужди, отговарящи на санитарно хигиенните норми.

Раздел VI. ПРОТИВОПОЖАРНА ОХРАНА

Противопожарни изисквания към помещенията

А. Помещения за учебно възпитателна дейност

Чл.55. (1) Цялостната организация на дейността в ПГЕЕ"Капитан Петко войвода" да се съобразява с изискванията и нормативните актове за пожарна безопасност.

(2) ПГЕЕ"Капитан Петко войвода" да се осигурява с необходимото количество вода за противопожарни нужди.

(4) Към всички сгради, помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време трябва да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от снега.

Чл.56. Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително-технически норми.

Чл.57.(1) Вратите, определени за евакуация трябва да се отварят по направление навън, да бъдат винаги свободни.

(2) Вратите по пътя за евакуация трябва да бъдат плътни. Допускат се и врати, остъклени с армирано или обикновено стъкло с дебелина, не по-малка 5 мм.

(3) Не се допускат сгъваеми врати и прегради по пътя за евакуация.

Чл.58. Стълбищата, коридорите и изходите да бъдат винаги свободни от всякакви материали и съоръжения. В евакуационните стълбища не се допускат складове или с друго предназначение помещения, изходи от шахти на товарни асансьори, газопроводи, тръбопроводи за лесно запалими и горими течности и горимо оборудване.

Чл.59. В учебните стаи и занималните, чиновете, масите, столовете, а също и леглата в спалните помещения, трябва да се разположени така, че изходите да бъдат свободни.

Чл.60. В учебната сграда, най-малките учащи се трябва да заемат първите етажи.

Чл.61. Използването на учебната сграда за несвойствени цели като бригади, почивни станции, сушене на билки и др. да става само след като се вземат всички необходими противопожарни мерки и след съгласуване с противопожарните органи.

Чл.62. В сградата на училището се допуска да живее персонал само в помещения, отделени от учебната сграда с негорими стени или прегради и имащи изходи навън.

Чл.63. ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” да се осигурява с водоизточник и противопожарно оборудване, по вид и количество съгласно ПСТН(Противопожарни строително-технически норми) и съгласувано с противопожарните органи.

Чл.64. Не се допуска употребата на синтетични материали за облицовка, които под действието на огъня бързо разпространяват горенето, отделят обилно дим и силно токсични газове.

Чл.65. (1) Разходният резервоар за гориво в котелното помещение да има преливна тръба за отвеждане на излишното гориво в основния резервоар. Пред котела, работещ с течно гориво, да има приемник за евентуално разлято гориво.

(2) Котела за течно гориво да се съоръжава с напълно автоматизирана горелка.

(3) Работата с котела на газово гориво да се осъществява съобразно съществуващите наредби и инструкции за безопасна работа.

Чл.66. Във влажните, пожароопасни и взривоопасни помещения електрическите съоръжения и осветителните арматури да съответстват на средата, съгласно изискванията на противопожарните норми.

Чл.67. В помещенията и на територията на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” да се поддържа чистота. Всички горими отпадъци и смет да се изнасят своевременно на определените пожаробезопасени места.

Б. Учебни работилници

Чл.68. За отопление да се използват само стандартни, отговарящи на изискванията за пожаробезопасност отоплителни печки и инсталации.

Чл.69. Ежедневно да се прави проверка за изправността на електрически инсталации и съоръжения. Да не се допускат искри, къси съединения и претоварване на електрическите консуматори.

Чл.70. Забранено е в учебните работилници да се оставят на склад материали и готова продукция.

Чл.71. Особено внимание да се обръща при работа, придружена и интензивно прахоотделяне, поради опасността за лесното запалване на праха.

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети и лаборатории, с машини, съоръжения, инструменти, и други работни места и дейности

Чл.72. Учебните работилници, кабинети, лаборатории, салони за физкултура и други подобни, трябва:

1. да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност на ученика, ще се намалява умората, а оттам и опасността за злополуки;

2. да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление (естествено и изкуствено), вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и т.н.

3. да бъдат напълно механично, електро и пожаробезопасени;

4. да бъдат снабдени с инструкции за безопасна работа и с задълженията на учениците по време на учебна работа.

Чл.73. Дейност в случаи на авария, пожар или природно бедствие.

1. ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” а има конкретен план за ликвидиране на авария, пожар или природно бедствие, които да е съгласуван със съответните държавни органи.

2. Планът за ликвидиране на авария, пожар или природно бедствие да се знае от всички в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” (ученици, педагогически и друг персонал).

3. В случаите на пожар, авария или природно бедствие директорът, педагогическият и обслужващият персонал са длъжни:

А) незабавно да съобщават за възникналата ситуация в противопожарната служба и другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога – тел.: 112.

Б) да предприемат всички зависещи от тях мерки за извеждане на учениците и други лица от помещенията. Най-малките да се евакуират първи. Евакуацията да започва от помещението, където е възникнала аварията, пожара или помещението, засегнато най-

много от природното бедствие, както и от помещенията, застрашени от разпространяване на създалата се опасност;

В) да преброят всички евакуирани ученици и наличието им да се свери с поименния списък на групата или класа;

Г) да изпратят изведените ученици на безопасно място;

Д) незабавно да започнат действия със собствени сили и наличните средства за потушаване на пожара (спиране на развитието на опасностите от аварията или бедствието);

Е) да окажат първа долекарска помощ на пострадалите, като се започне с тези, намиращи се в особено тежко състояние и най-малките;

Ж) да отделят лице за посрещане на пристигащите групи за оказване на помощ, което да дава ясна информация за случилото се, кои са евакуирани и в кои помещения са останали хора;

З) да оказват пълно съдействие на групите за помощ.

4. За всяка авария, пожар или природно бедствие да се уведомява регионални инспекторат на Министерството на образованието и науката.

Раздел VII. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

Чл.74. Конкретните задължения, отговорности и права за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд да се вписват в длъжностните характеристики на лицата, които ръководят и изпълняват учебните и трудовите процеси.

Чл.75. Задължения, отговорности и права на **директора на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”** :

1.Отговаря за цялостното изпълнение на изискванията на настоящия правилник в **ПГЕЕ”Капитан Петко войвода**, инструкцията на МОН за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета, по други действащи нормативни документи и указания и заповеди от министерството, по въпроси на охраната на труда.

Утвърждава правилник на ПГЕЕ, за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд. Организира запознаването на учениците, педагогическия и непедагогическия персонa и родителите с правилника.

Създава условия за опазване на живота, предпазване от рискове и укрепване здравето на учащите се.

2. Назначава или възлага на длъжностно лице с подходящо образование и подготовка за осъществяване на координация и контрол по осигуряването на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

3. Изисква и осигурява медицински преглед на учащите преди постъпването им в просветното звено и периодичен преглед на допуснатите по изключение до учебна и производствена практика. Организира, заедно с медицинската сестра, провеждането на всички видове здравни мероприятия и поддържането на реда и хигиената в сградата и двора.

4. Осигурява и упражнява контрол по прилагане и спазване на изискванията за провеждане на инструктажите и обученията по БХТ и ППО.

5. Осигурява към длъжностните характеристики на служители от просветното звено, да се вписват конкретните им задължения за осигуряване на безопасни условия на труд.

6. Осигурява (в изпълнение с изискването от КТ), изготвянето на инструкции за правилна и безопасна работа с отделните машини, апарати и съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници, съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата на трудови навици.

7. Сключва договор с предприятие (фирма) за провеждане на производствена практика, като в него подробно се записват задълженията на двете страни за осигуряване на безопасните и здравословни условия, при които ще работят учащите.

8. Лично отговаря по изпълнението и контрола за безопасни условия на възпитание, обучение и труд на учащите през време на учебната и производствената практика в работилниците, кабинетите, лабораториите и извън ПГЕЕ "Капитан Петко войвода".

9. Директорът осигурява:

9.1. Подходящи помещения за учебни кабинети, лаборатории, работилници, като не допуска превръщане на неподходящи тавански, избени или сутеренни помещения за това;

9.2. Необходимите средства за мероприятия по охрана на труда;

9.3. Спазването и прилагането на държавни стандарти и отраслови норми по охрана на труда при усвояване на нови и вече произведени съоръжения, апарати, уреди и др. в учебните работилници;

9.4. Снабдяването с работни и специални облекла и лични предпазни средства и периодично да се внасят необходимите в тях подобрения според изменилите се условия;

9.5. Условията за санитарно-битово и медицинско обслужване на работниците, служителите и учащите.

9.6. Щателен преглед на базата на ПГЕЕ "Капитан Петко войвода" след извършване на основен ремонт, като особено внимание се обръща на закрепването на вратите, прозорците, обезопасяването на електрическите инсталации и съоръжения (зануляване, заземяване), монтирането на машините, изискванията по хигиената на труда, противопожарната охрана и т.н.

10. Ежегодно да докладва на педагогически съвет за състоянието по БХТ и ППО, за причините довели до трудови злополуки и предприетите мерки за отстраняването им.

11. Осигурява своевременно съставяне на акт за допуснатата трудова злополука или професионално заболяване както и разследване на причините довели до това. Незабавно уведомява регионалния инспекторат на МОН, регионалната инспекция по труда, органите на МВР, прокуратурата и РС ПБЗН в случаите на тежки или със смъртен изход злополуки и на тежки аварии.

12. Осъществява взаимодействие и координация с органите на МЗ, МВР, и др. местни органи на държавната власт в дейността си по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

13. Организира дейността и отговаря за пожарообезопасяването чрез спазване на действащите норми, правилници, наредби и предписания за предотвратяването и ликвидирането на аварии и пожари.

14. Осигурява необходимото противопожарно оборудване и мястото за разполагането му.

Съгласувано с противопожарните и други органи определя пътищата за евакуация на учащите и другите служители и работници-.

15. Осигурява изготвянето на инструкции за спазване на изискванията и правилата за пожаробезопасност.

16. Осигурява спазване на всички правила за пожарообезопасеност при провеждане в ПГЕЕ на несвойствени мероприятия (вечери, новогодишни тържества и др.)

17. Когато изходът от училището е в близост до улица с интензивно движение, да осигури съответно обезопасяване.

Чл.76. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на **заместник - директора по учебна и производствена дейност.**

1. Изпълнява заедно с директора целия обем от задължения свързани с организирането, ръководството и управлението на дейността по охрана на труда в процеса на учебната и производствената практика с учащите.

2. Създава условия (чрез пълното обезопасяване на машините, уредите, апаратите, инсталациите, уредбите) и осигурява спазване на работните места на нормативните изисквания за безопасна работа.

3. Преговаря и подготвя за сключване договор с предприятие (фирма) за провеждане на производствена практика, като в него подробно се записват задълженията на страните за осигуряване на безопасни и здравословни условия, при които ще работят учащите.

4. Съдейства и контролира за редовното и правилно провеждане на инструктажите и обучението за безопасна работа.

5. Организира, заедно със лицето за координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, изготвянето на инструкции за правилна и безопасна (включително и само за пожаробезопасна) работа с отделните машини, апарати и съоръжения, за учебните кабинети, лаборатории и работилници – съответстващи на нормативните изисквания и съобразени с психологическите особености на учащите и липсата им на трудовите навици. Изготвяните проекти да се представят на директора за утвърждаване.

6. Да изисква от учителите по практика и водещите упражненията в кабинетите и лабораториите, да поставят на видни места инструкции за безопасна работа.

7. Да спира работата на машини, съоръжения, уреди, прибори, работа в помещения и др., когато не са обезопасени според действащите правилници и норми или съществува непосредствена опасност за живота и здравето на хората.

8. Да осигурява и изисква провеждането на учебната и производствена практика да става с използване на работно, специално работно облекло и лични предпазни средства.

9. През време на производствено обучение или практика, по време на каквато и да било друга работа, да не допуска възлагане на несвойствени за учащите се работи.

10. Съвместно с лекаря, медицинската сестра и лицето за координация и контрол, да извършват периодичен контрол в учебните кабинети, лаборатории, работилници, салони за физкултура и т.н. за санитарно-хигиенното състояние на учебните места, правилното

действие на вентилационните уредби, отоплението, шума, физическото натоварване, ползването на работно облекло и ЛПС, продължителността на учебния работен ден и други. При забелязани нарушения или недопустими отклонения от установените норми в областта на охраната на труда, да предприеме мерки за отстраняването им или да информира директора за решение.

11. Осигурява снабдяване с необходимите годни и безопасни инструменти, съоръжения, противопожарни уреди и др.

12. Грижи се за осигуряване на наличие и за ползването на необходимите нормативни документи (общодържавни и отраслови), регламентиращи изискванията свързани с безопасното провеждане на учебния процес.

13. Изпълнява в срок заповедите на директора и предписанията на контролните органи за отстраняване на допуснати нарушения по БХТ и ППО. Пряко ръководи изпълнението на мероприятия за подобряване условията на работа, за ограничаване или недопускане на причини, водещи до трудови злополуки и професионални заболявания.

14. Следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар.

15. Организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите от обслужващия и преподавателски състав с изучаване на изискванията по противопожарната охрана и правилата на ползване на наличните средства за гасене, с периодични проверки на знанията.

16. Следи за състоянието на проходите за евакуация, за правилната експлоатация на отоплителните съоръжения и електрическите инсталации и уреди и спазване на противопожарните норми.

17. Организира за учениците обучение по противопожарни знания и подготовка.

18. Осигурява спазване разпоредбите на КТ във връзка с работното време, почивките и отпуските на щатния персонал.

19. Изпълнява и всички други задължения по БХТ и ППО и трудовите правоотношения предвидени в нормативни документи за длъжността.

Чл.77. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицето, осъществяващо координация и контрол по осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд:

1. Осъществява от името на директора координацията в работата за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд за щатния персонал и учениците, за предпазване от рискове и укрепване здравето на учениците.

2. Провежда начален инструктаж по безопасност и здраве при работа с:

- всички новопостъпващи в учебното заведение служители и работници преди допускането им до работа;
- работници, служители и учащи, изпратени временно на работа или да продължат обучението си в ПГЕЕ.

3. Оказва помощ и упражнява контрол за правилното провеждане на:

- инструктажа на работното място и периодичния инструктаж с щатните работници и служители;
- ежегодния инструктаж на всички учащи със започване на учебната година;
- инструктажа на работното място, периодичният и ежедневен инструктаж с учащите.

4. Организира и участва в разработването на инструкции за безопасна работа в помещенията – работилници, кабинетите, лабораториите, отделните машини, съоръженията, инструменти и други. Подготвя предложения за утвърждаване на конкретни задължения за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд за лицата, ръководещи и изпълняващи трудови и учебни дейности.

5. Участва заедно с медицинската сестра, под ръководството на заместник - директора, в извършването на периодичен контрол за санитарно – хигиенното състояние във всички помещения, отделни работни места и района на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”.

6. Изисква и контролира осигуряването на:

- необходимите правилници, наредби, стандарти и други документи по БХТ и ППО;
- периодична ежемесечна проверка за техническото състояние на ръчните и преносими ел.инструменти, подвижни лампи и трансформатори и редовно водене на дневника за тази цел.

7. Води ревизионната книга за вписване на констатации и предписания на контролните органи по охрана на труда.

8. Разследва причините за станали трудови злополуки и води книгата за регистриране на актове за тях.

9. Участва в проверките извършвани от контролните органи на Главната инспекция по труда и други държавни органи, осъществяващи общ или специализиран контрол по трудовото законодателство.

10. Извършва самостоятелно проверки по БХТ и ППО на всички работни места (работилници, кабинети, лаборатории). Съставя протоколи за констатациите, с които запознава директора, като изготвя и заповед с конкретни мерки за отстраняване на констатираните нарушения.

11. Периодично информира директора за състоянието на условията на възпитание, обучение и труд в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” и за хода на изпълнението на поставени задачи, заповеди и предписания.

12. Осъществява връзка с регионалните органи на МЗ и МВР, относно цялостната организация на работата по БХТ и ППО в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”.

13. Дава предложения за подобряване условията на труд.

14. Контролира спазване на изискванията по нормативните документи свързани с осигуряване на специалната защита на учениците, младежите и девойките под 18 г. възраст:

- определянето на учениците за производствена практика да става след обстоен медицински преглед и лекарско заключение;

- установеното работно време и почивки при учебната и производствена практика; микроклимат, осветление, шум, вибрации, вредни вещества;

- физическо натоварване, работно облекло и ЛПС.

15. Съвместно с заместник - директора:

- следи и се грижи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения;

- организира провеждането на противопожарна подготовка на работниците и служителите и обучение за противопожарни знания на учащите;

- следи за състоянието на проходите за евакуация.

16. Организира изготвянето на инструкции за противопожарните изисквания и правила, които трябва да се спазват при работа с отделни машини, в отделните помещения и други случаи.

17. Отговаря за организацията на работата по охрана на труда в ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”.

18. Изпълнява и всички други задължения по БХТ и ППО предвидени в нормативните документи за длъжността.

Чл.78. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на **учителите по учебна и производствена практика:**

1. Да извършва, по утвърдена програма, необходимия инструктаж на работното място по безопасност и здраве при работа с учащите, преди започване на учебната за срока практика и да го регистрира в книгата за инструктаж, като попълва точно и пълно всички графи. Да провежда ежедневен инструктаж преди всяко учебно занятие.

2. Да изисква от ръководството на ПГЕЕ"Капитан Петко войвода" за всяка машина, съоръжение и работно място инструкция за безопасна работа, която да окачи на видно и удобно за четене място близо до машината.

3. Да запознава учениците с устройството на машините и изискванията за тяхното обезопасяване. Да разглежда с тях съдържанието на всяка от инструкциите за безопасна работа. Особено внимание да обръща за поведението, което трябва да имат по време на практиката, техните задължения, какво и как да работят, кое им е позволено и кое не, какво е строго забранено.

4. Да обучава и възпитава учениците на правилна и безопасна работа, както и да ги инструктира отново при смяна на работното място.

5. Преди започване на часа по учебна практика, внимателно да проверява състоянието на машините и съоръженията, блокиращите и сигнални устройства, пускови и спиращи механизми, състоянието на режещите и други инструменти, наличието и закрепването на предпазните капаци и екрани, електрообезопасяването и други.

6. Да сключва и изключва машините от електрическата мрежа при съблюдаване на мерките за сигурност.

7. През време на провеждане на практиката, да наблюдава и следи постоянно за работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязване на най-малки неизправности по тях, незабавно да ги изключва от действие.

8. Да проявява вискателност към всеки за спазване на правилата изискванията за безопасна работа, за използване на работното и специалното облекло и ЛПС, заемане на правилна и ергономична стойка.

9. Да знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група и каква работа извършва.

10. Постоянно да наблюдава как работи всеки и в случай при нарушаване на правилата, да взема съответни мерки, включително и отстраняване от практика. Да не допуска в помещението ученик без работно облекло или да работи без да ползва необходимите ЛПС.

11. Да запознава учениците с възможните последици в случай при неспазване на изискванията за безопасна работа или при работа с неисправна и небезопасна машина, инструмент и т.н.

12. Да дава ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите правилници по БТ и други нормативни документи.

13. Да следи и осигурява спазването на режима за работа и почивка.

14. Да създава навици в учениците сами, преди започване (и през време) на работа, внимателно да оглеждат работното си място и машината, като при забелязване на неизправности да го уведомят.

15. Да не възлага на учениците несвойствени за тях задачи, като особено строго съблюдава за физическото натоварване на всеки.

16. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване медицинска помощ и да съобщава на директора на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”.

17. Да не допуска оставане на ученици в помещението за обучение по практика без присъствие и наблюдение от учител.

Чл.79. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицата, заемащи **учителска длъжност при обучението в кабинет и лаборатория**

1. Да изисква, устрой и обзаведе кабинета (лабораторията) в пълно съответствие с изискванията на БХТ и ППО.

2. В началото на срока, преди започване на обучението в кабината (лабораторията), учителят да проведе по утвърдената програма необходимият инструктаж по безопасност и здраве при работа с учениците и да го регистрира в книгата за инструктажа, като попълва пълно и точно всички графи. В инструктажа особено внимание да обръща за поведението, което трябва да се спазва по време на работа в кабинета.

3. Да запознава учениците с възможните последици с случай при неспазване на изискванията за безопасност или работа с неисправни уреди.

4. Изисква от ръководството на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода” утвърдена инструкция за безопасна работа в кабинета, която окачва на видно и достъпно за четене място.

5. Да обучава учениците на правилно и безопасно провеждане на практическите занятия (опитите). Да дава ясни и недвусмислени указания и нареждания за безопасна работа в кабинета.

6. Преди започване на занятие свързано с опити, предварително да попълни всичко необходимо в работната тетрадка за инструктаж по безопасност и здраве при работа. Да провери състоянието и да подготви уредите, материалите, приборите, работните места, предпазните средства и всичко друго необходимо за безопасна работа. В самото начало на учебния час да направи необходимият инструктаж на учениците (по въпросите отразени в работната тетрадка) за правилно и безопасно провеждане на опитите.

7. Да не допуска провеждане на практическа работа в кабинета от ученици без (когато е необходимо) да са осигурени с налично работно облекло и ЛПС.

8. През време на работата в кабинета да наблюдава и следи постоянно за действията на учениците и състоянието на ползваните уреди и материали. При забелязване на неизправности в уредите, незабавно да ги изключва от действие. При неспазване на изискванията за безопасност от страна на учениците да взема съответни меки, включително и отстраняване от дейност.

9. Да създава навици в учениците сами, преди започване (и през време) на работата, внимателно да оглеждат състоянието на ползваните уреди, химикали и друго обзавеждане, което ползват. При забелязване на нередности незабавно да уведомяват.

10. Отговаря за безопасното протичане на лабораторните занятия.

11. Да включва и изключва напрежението за работните ел.табла и контакти, само след съблюдаване на мерките за сигурност.

12. Длъжен е строго да спазва нормативите за допустимото количество материали и условията, при които могат да се съхраняват в кабинета.

13. Да не допуска оставане на ученици в кабинета без присъствие на учител.

14. При злополука да взема спешно необходимите мерки за оказване медицинска помощ и да съобщава за това на директора на ПГЕЕ”Капитан Петко войвода”.

Чл.80. Задължения за осигуряване на безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд на лицето, заемащо длъжността **учител по физическо възпитание и спорт**

1. Ежедневно, преди започване на занятията да извършва оглед на състоянието на всички уреди и съоръжения, които се ползват. Да полага грижи за поддържането им в добро състояние.

2. Да не допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност за злополука или да се играе без гимнастически постелки.

3. Да поддържа ред и последователност при изпълнението на упражненията, особено тези, които са свързани с повишена динамика, равновесие, статични напрежения и крият опасност от сблъсквания, падания, разсейване на вниманието или уплаха.

4. Да следи за физическото и психическото състояние на учениците и при наличните на отклонение, да не изисква изпълнение на трудни елементи.

5. По време на часовете да не остава учениците без пряко наблюдение.

6. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на първа медицинска помощ и да уведоми директора.

7. Да осигурява местата за физическо възпитание да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистота на въздуха, температура, разположение на уредите и др.

Чл. 81. Задължения на **учениците**

1. Да изслушват внимателно инструктажите и всички други форми на обучение по безопасност и здраве при работа, които се провеждат от учителите по практика, по физическо възпитание, от завеждащите кабинети и лаборатории, от класните ръководители, както и инструктажа, провеждан във фирмата преди започване на учебната или производствената практика.

2. Да се разписват в книгите за инструктаж в училището и във фирмата, с което удостоверяват, че са им известни правилата и изискванията за безопасност на труда и се задължават стриктно да ги спазват.

3. Да спазват установеното време за учебна и производствена практика.

4. Строго да спазват разпоредбите по безопасност и здраве при работа и правилата за вътрешния ред и поведение в училище и във фирмата, като изпълняват дадените им указания в това направление. Да поддържа образец ред и чистота на работното си място.

5. Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло и ЛПС, в зависимост от работата, която изпълняват.

6. Да познават устройството и действието на машините и съоръженията, на инсталациите, приборите и механизмите, с които ще работят и да спазват всички специфични изисквания от инструкциите за безопасна работа с тях.

7. Преди започване на работа да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности или несъответствия, веднага да уведомят учителя. Преди да напуснат работните си места да предадат инструментите си почистени и в пълна изправност. При злополука веднага да съобщават на учителя си, за да се вземат бързи мерки за оказване на необходимата помощ на пострадалия.

8. На учениците строго е забранено:

- самоволно да извършват работа, която не им е възлагана, да напускат или сменят работното си място, да заемат работни или измерителни уреди и инструменти от съучениците си, да се пресягат през работните машини, да разговарят, когато работят;
- да извършват поправки на електрически уреди, инструменти, ел. инсталации, работни машини, съоръжения, приспособления и др.
- облягане и сядане върху предпазните капаци на машините, огражденията за обезопасяване, на подредените за обработка или обработени детайли;
- да разхвърлят безразборно обработените предмети около мястото на работа;
- да пушат, употребяват алкохол, да играят карти в училищната сграда, двора на училището и района около училище и учебните работилници.

9. При подаден сигнал за аварийна ситуация да напуснат по най-бързия начин, без паника учебната сграда или работилница.

10. При предвижване от дома до училище и обратно се задължават стриктно да спазват правилата за движение по пътищата.

11. При установяване в учебна стая или работилница на нередности и повреди незабавно уведомяват учителя.

12. Не се допуска качване по прозорци, навеждане през тях, хвърляне на отпадъци или други предмети.

13. Забранено е внасянето в училище на ножчета, приспособления за игри с остри предмети и използването им.

14. Забранява се консумирането на закуски в компютърните кабинети на училището.

15. Не се допуска игра с топки и други спортни пособия в класните стаи и коридорите, пързаянето по мозайката и парпетите.

16. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарните правила в училище. При възникване на пожар да спазват указанията на учителя.

17. По време на екскурзия учениците изпълняват указанията на учителите, които ги придружават, като предварително са запознават и разписват за проведения инструктаж.

18. В случай на насилие, ПТП и други, при които има пострадали ученици, веднага се уведомява директора или заместник-директора, независимо от времето и мястото на събитието.

19. На освободените от часовете по физическо възпитание не се разрешава да напускат сградата на училището.

Чл. 82. Задължения на класните ръководители.

1. В началото на учебната година да провеждат начален инструктаж по безопасност и здраве при работа, като запознаят учениците и техните родители с Правилника за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд срещу подпис.

2. При извън училищни дейности като екскурзии, походи, лагери и др. спазват изискванията на Наредба 2/24.04.1997г. за организиране и провеждане на детски и ученически отдиш и указанията в писмо на МОН от 23.04.04 и отговарят за опазване живота и здравето на участниците в групата.

3. В часа на класа запознават учениците с плана за действия при бедствия, аварии и пожари и с евакуационния план на училището.

4. В началото и в края на всяка учебна година провеждат събеседване в часа на класа по БДП.

Чл. 83. Задължения на работниците и служителите:

1. При постъпване на работа да не започват изпълнението на трудовите си задължения, преди провеждането на начален инструктаж по безопасност и здраве при работа.

2. При изпълнение на конкретна трудова дейност стриктно да спазват изискванията за безопасна работа, да използват работно облекло, специално работно облекло и ЛПС.

3. Да изслушват периодичните инструктажи, провеждани от лицето, назначено от директора за координация и контрол по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд.

4. Чистачките се грижат за ежедневната хигиена в сградата и спортните площадки, отговарят за затварянето на крановете на чешмите и проверка на осветлението, след приключване на смяната обхождат цялата сграда, затварят всички врати и прозорци, изгасят осветлението.

5. Домакинът на училището следи за наличността и изправността на противопожарните съоръжения. Не допуска използването им за никакви други цели, освен при нужда за гасене на запалване или пожар. Следи за състоянието на проходите за евакуация, осигурява почистването на снега по проходите към училище.

6. Огнярят отговаря за поддръжка в изправност на отоплителната инсталация и нормалното отопление на сградата. Осведомява своевременно ръководството за необходимостта от ремонти.

7. Всички работещи в училището са длъжни да полагат изключителни грижи за опазване живота и здравето на учениците. При констатиране на повреди или ситуации, застрашаващи живота и здравето им, са длъжни незабавно да алармират директора или заместник - директора УПД.

Чл.84. Задължения за осигуряване на безопасни условия при провеждане на занимания извън училище и на различни форми на ученически отдих, туризъм, спорт, учебни екскурзии, извънкласни дейности, абитуриентски балове и др.

1. Родителите на учениците задължително се уведомяват за предстоящите прояви, достатъчно време преди провеждането им. Когато организираната дейност предполага преспиване и/или провеждане извън територията на Община Кърджали, съгласието на родителите се документира в писмен вид.

2. Дейностите се предвиждат в плана на класния ръководител и /или/ на училището, като са приемат от ПС и се утвърждават от директора в началото на учебната година.

3. Екскурзии се провеждат в учебни и неучебни дни или по време на ваканции след проучване желанията на учениците и съгласуване с родителите им.

3.1. Директорът издава заповед за провеждане на екскурзията относно: време, маршрут, ръководител, задължения на участниците.

3.2. Ръководителят представя на директора:

- план на екскурзията /по образец/;
- списък на учениците с дата на раждане;
- заверено копие от застраховката на учениците;
- копие от инструктажа с подписи на учениците и родителите;
- документ за здравословното състояние на всяко дете, издаден от личния лекар;
- писмено съгласие на родителите;
- копие от офертата на туроператора
- копие от лиценза на туроператора;

- копие от договора с туроператора;
- копие от полицата между туроператора и застрахователната компания;
- копие от сертификата издаден от застрахователя.

3.3. Директорът издава заповед за командироване на ръководителите.

2. При организиране на ученически отдих, туризъм и спорт, масови извънкласни дейности, абитуриентски балове и др., директорът писмено уведомява РИО и МВР.

РАЗДЕЛ VIII ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилникът е задължителен за изпълнение от целия персонал в училище.

2. Изготвен е на базата на действащите закони, правилници, наредби и инструкции по безопасност на труда, като същите са задължителни за спазване от персонала:

2.1. Кодекс на труда;

2.2. Закон за здравословни и безопасни условия на труд;

2.3. Инструкция за изискване за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета на МОНТ от 05.07.1996г.;

2.4. Наредба № РД-07-2/16.12.2009г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд;

2.5. Наредба № 8121з-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите;

2.6. Водомствени правилници, инструкции и наредби.

3. Правилникът е приет на ПС, Протокол №1/15.09.2017 г., утвърден е със Заповед на директора на училището и влиза в сила от 15.09.2017 г.